

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

/Роман ГРЕШКО/

«27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ФІНАНСОВІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН»

вибіркова

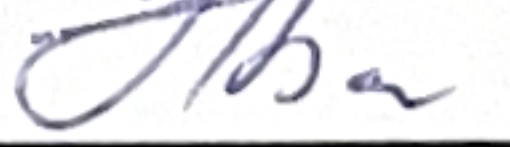
Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань: 07 «Управління і адміністрування»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Факультет: економічний
Мова навчання: українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 03.04.2023 року, протокол № 3, та введеної в дію наказом ректора № 118 від 03.04.2023 р.

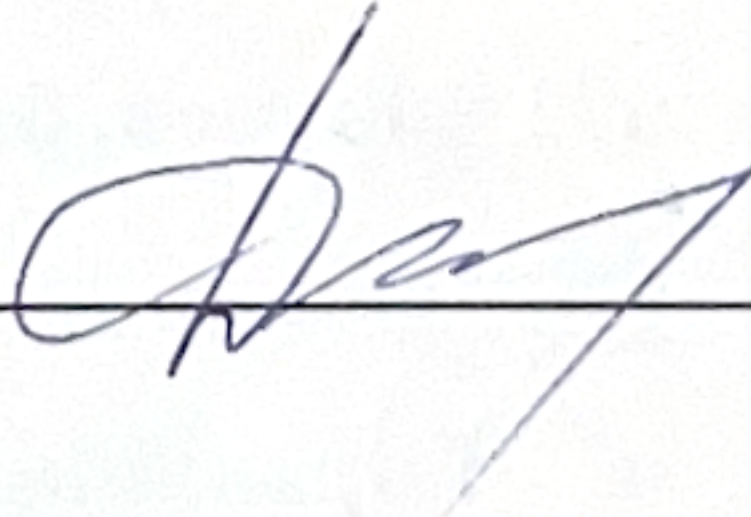
Розробник: **Грубляк Оксана Михайлівна**, доцент кафедри фінансів і кредиту,
кандидат економічних наук, доцент

Викладач: **Легкоступ Ігор Іванович**, асистент кафедри фінансів і кредиту,
кандидат економічних наук

Погоджено з гарантом ОП **Наталія БАК**

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Петро НІКІФОРОВ**

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Ірина НИКИФОРАК**

Мета навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів теоретичні знання та практичні навички у сфері функціонування фінансових систем зарубіжних країн, підготувати їх для професійної самореалізації у сфері міжнародних відносин.

Пререквізити. Дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Фінансові системи зарубіжних країн», - це «Економічна теорія», «Гроші і кредит», «Фінанси».

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн» сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність працювати автономно.

Фахові компетентності:

- розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
- здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
- здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

П

p - знати механізм функціонування фінансових систем зарубіжних країн, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансових ринків;

g - розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання фінансових систем;

a - ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем;

i - виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

р

Опис навчальної дисципліни

е

Загальна інформація

з

у л ь т а т и	Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
				кредитів	годин	змістових модулів	лекції	Практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
	денна	III	V	3	90	2	15	30	-	-	45	-	залік
	заочна	III	V	3	90	2	6	4	-	-	80	-	залік

а

в

ч

а

н

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика та засади функціонування фінансових систем зарубіжних країн												
Тема 1. Поняття, класифікація та склад фінансових систем	10	2	3	-	-	5	11	1	-	-	-	10
Тема 2. Засади публічних фінансів в зарубіжних країнах	12	2	4	-	-	6	12	1	1	-	-	10
Тема 3. Податкові системи зарубіжних країн	12	2	4	-	-	6	12	1	1	-	-	10
Тема 4. Фінансові ринки в зарубіжних країнах	12	2	4	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Разом за ЗМ1	46	8	15	-	-	23	45	3	2	-	-	40
Змістовий модуль 2. Фінансові системи розвинених країн та Європейського Союзу												
Тема 5. Фінансові системи США та Японії	12	2	4	-	-	6	1	1	-	-	-	10
Тема 6. Фінансові системи Великої Британії, Німеччини та Франції	11	2	4	-	-	5	1	1	-	-	-	10
Тема 7. Фінансові системи Скандинавських країн	12	2	4	-	-	6	1	-	-	-	-	10
Тема 8. Фінансова система Європейського Союзу	9	1	3	-	-	5	-	-	-	-	-	10
Разом за ЗМ 2	44	7	15	-	-	22	3	2	-	-	-	40
Усього годин	90	15	30	-	-	45	6	4	-	-	-	80

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Тема: Поняття, класифікація та склад фінансових систем. 1. Поняття та суть фінансової системи 2. Структурна будова та класифікація фінансових систем зарубіжних країн 3. Загальна характеристика окремих ланок фінансової системи 4. Взаємозалежність фінансових систем різних країн, глобалізм у світовій економіці

2	Тема: Засади публічних фінансів в зарубіжних країнах 1. Керування фінансами в зарубіжних країнах 2. Структура доходів та витрат державного бюджету 3. Бюджетний процес і бюджетний рік у зарубіжних країнах 4. Місцеві фінанси в зарубіжних країнах
3	Тема: Податкові системи зарубіжних країн 1. Поняття, класифікація та основні риси сучасних податкових систем. 2. Відмінності податкових систем різних країн. 3. Подвійне оподаткування та механізми його усунення. 4. Офшорні зони та офшорний бізнес.
4	Тема: Фінансові ринки в зарубіжних країнах 1. Характеристика та основні риси сучасних фінансових ринків 2. Кредитні ринки зарубіжних країн. 3. Фондові ринки зарубіжних країн.
5	Тема: Фінансові системи США та Японії 1. Фінансова система США 2. Фінансова система Японії
6	Тема: Фінансові системи Великої Британії, Німеччини та Франції 1. Фінансова система Великої Британії 2. Фінансова система Німеччини 3. Фінансова система Франції
7	Тема: Фінансові системи Скандинавських країн 1. Характеристика фінансових систем Скандинавських країн 2. Фінансова система Швеції 3. Фінансові системи Фінляндії, Норвегії, Данії
8	Тема: Фінансова система Європейського Союзу 1. Створення фінансової системи ЄС 2. Управління фінансовою системою ЄС 3. Бюджет ЄС

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Тема 1. Поняття, класифікація та склад фінансових систем Заняття 1. 1. Поняття та суть фінансової системи 2. Структурна будова фінансових систем 3. Види фінансових систем зарубіжних країн
2	Тема 1. Поняття, класифікація та склад фінансових систем Заняття 2. 1. Загальна характеристика окремих ланок фінансової системи 2. Глобалізація у світовій економіці 3. Взаємозалежність фінансових систем різних країн
3	Тема 2. Засади публічних фінансів в зарубіжних країнах Заняття 1. 1. Керування фінансами в зарубіжних країнах 2. Особливості бюджетного процесу за кордоном 3. Структура доходів та витрат державного бюджету
4	Тема 2. Засади публічних фінансів в зарубіжних країнах Заняття 2. 1. Місцеві фінанси в зарубіжних країнах

	<p>2. Управління місцевими фінансами за кордоном</p> <p>3. Державний борг та управління ним</p>
5	<p>Тема 3. Податкові системи зарубіжних країн</p> <p>Заняття 1.</p> <p>1. Поняття, класифікація та основні риси сучасних податкових систем.</p> <p>2. Відмінності податкових систем різних країн.</p> <p>3. Податкова конвергенція</p>
6	<p>Тема 3. Податкові системи зарубіжних країн</p> <p>Заняття 2.</p> <p>1. Подвійне оподаткування та механізми його усунення.</p> <p>2. Механізми усунення подвійного оподаткування</p> <p>3. Офшорні зони та офшорний бізнес.</p>
7	<p>Тема 4. Фінансові ринки в зарубіжних країнах</p> <p>Заняття 1.</p> <p>1. Характеристика та основні риси сучасних фінансових ринків</p> <p>2. Склад фінансових ринків</p> <p>3. Кредитні ринки зарубіжних країн.</p>
8	<p>Тема 4. Фінансові ринки в зарубіжних країнах</p> <p>Заняття 2.</p> <p>1. Фондові ринки зарубіжних країн.</p> <p>2. Біржові індекси різних країн</p> <p>3. Особливості торгівлі крипто валютами</p>
9	<p>Тема 5. Фінансові системи США та Японії</p> <p>Заняття 1. Фінансова система США</p> <p>1. Управління фінансами в США</p> <p>2. Бюджет США</p> <p>3. Податки в США</p> <p>4. Проблеми фінансової системи США</p>
10	<p>Тема 5. Фінансові системи США та Японії</p> <p>Заняття 2. Фінансова система Японії</p> <p>1. Управління фінансами в Японії</p> <p>2. Бюджет та податки Японії</p> <p>3. Фондовий ринок Японії</p>
11	<p>Тема 6. Фінансові системи Великої Британії, Німеччини та Франції</p> <p>Заняття 1. Фінансова система Великої Британії</p> <p>1. Управління фінансами Великої Британії</p> <p>2. Податки та бюджет Великої Британії</p> <p>3. Фондовий ринок Великої Британії</p>
12	<p>Тема 6. Фінансові системи Великої Британії, Німеччини та Франції</p> <p>Заняття 2. Фінансова система Німеччини та Франції</p> <p>1. Управління фінансами Німеччини та Франції</p> <p>2. Бюджет та податкова система</p> <p>3. Фондовий ринок Німеччини та Франції</p>
13	<p>Тема 7. Фінансові системи Скандинавських країн</p> <p>1. Особливості фінансових систем Скандинавських країн</p> <p>2. Податкові системи Скандинавських країн</p> <p>3. Бюджетні системи Скандинавських країн</p>
14	<p>Тема 8. Фінансова система Європейського Союзу</p> <p>Заняття 1.</p> <p>1. Етапи створення фінансової системи ЄС</p> <p>2. Бюджет ЄС</p>
15	<p>Тема 8. Фінансова система Європейського Союзу</p>

	Заняття 2. 1. Управління фінансами ЄС 2. Україна та ЄС
--	--

Індивідуальні науково-дослідні завдання

№	Завдання до тем
	Сучасні тенденції становлення та розвитку фінансових систем зарубіжних країн
	Вплив глобалізації на фінансові системи зарубіжних країн
	Роль державних бюджетів у процесах регулювання економіки та забезпечення добробуту населення зарубіжних країн
	Основні напрямки та проблеми реалізації бюджетної політики в зарубіжних країнах
	Напрямки й особливості гармонізації податкових систем зарубіжних країн
	Подвійне оподаткування та механізми його усунення
	Тенденції та проблеми розвитку фінансової системи США на сучасному етапі
8	Бюджетний дефіцит і державний борг США: причини, структура та наслідки
9	Система оподаткування США
10	Національна економічна модель Японії: причини становлення та особливості розвитку
11	Фінансова політика Великої Британії та Європейський Союз
12	Роль ФРН у фінансовій системі Європейського Союзу
13	Сучасна податкова система ФРН
14	Роль Франції у фінансовій системі Європейського Союзу
15	Місце Франції у світовій економіці й особливості національної економічної моделі
16	Проблеми розвитку фінансових систем Скандинавських країн на сучасному етапі
17	„Шведська модель”
18	Тенденції та проблеми розвитку фінансової системи ЄС
19	Органи управління ЄС та їх роль у прийнятті фінансових рішень
20	Передовий досвід фінансових систем зарубіжних країн та його використання в Україні
21	Причини утворення значного державного боргу в зарубіжних країнах

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи
	Поняття, класифікація та склад фінансових систем	1. Фінансові методи і моделі регулювання соціально-економічних процесів у зарубіжних країнах. 2. Сучасні тенденції становлення і розвитку фінансових систем зарубіжних країн. 3. Вплив глобалізації на фінансові системи зарубіжних країн
	Засади публічних фінансів в зарубіжних країнах	1. Методи збалансування бюджету. 2. Зміст та етапи бюджетного планування і прогнозування. 3. Основні напрямки і перешкоди реалізації бюджетної політики в зарубіжних країнах.
	Податкові системи зарубіжних країн	Напрямки й особливості гармонізації податкових систем. 2. Ухилення від сплати податків — механізм і наслідки. 3. Боротьба з ухиленням від сплати податків.
	Тема: Фінансові ринки в	1. Структура, інструменти й учасники фінансових

	зарубіжних країнах	ринків у зарубіжних країнах. 2. Рух капіталу на фінансових ринках
	Фінансові системи США та Японії	Структура економіки США, соціально-економічні показники розвитку. 2. Напрямки бюджетної та податкової політики при діючому президенті. 3. Структурна будова та загальна характеристика окремих ланок фінансової системи Японії. 4. Японія, «азіатські тигри» та розвиток світової економіки.
	Фінансові системи Великої Британії, Німеччини та Франції	1. Структура економіки, соціально-економічні показники розвитку. 2. Напрямки, проблеми і перспективи фінансово-кредитних відносин України, ФРН, Великої Британії та Франції. 3. Роль ФРН та Франції у фінансовій системі Європейського Союзу.
	Фінансові системи Скандинавських країн	1. Особливості історії та економічного розвитку Скандинавських країн Проблеми розвитку фінансових систем Скандинавських країн на сучасному етапі.
	Фінансова система Європейського Союзу	Соціально-економічні кількісні та якісні показники розвитку Європейського Союзу. 2. Тенденції і проблеми розвитку фінансової системи ЄС у XXI ст.

Методи навчання

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні роботи);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- проблемно-пошукові методи;
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- розв'язування практичних ситуацій;
- презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних);
- тестування;
- аналітичні звіти;
- презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних);

Форма підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті без поважної причини він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) оцінюється в 10 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

З навчальної дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн» проводиться семестровий залік. Здобувач отримує завдання, що містить теоретичні питання з дисципліни та тестові завдання. У 40 балів, що можливо отримати на заліку, входить: теоретичні питання (30 балів), 5 тестів - по 2 бали (сумарно 10 балів). 15 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання. Здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)								ІНДЗ	Кількість балів (залікова робота)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
			7							

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
зараховано	A (90 – 100)	відмінно
зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	Добре
зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	Достатньо
не зараховано	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичні питання, правильна відповідь на тестові питання. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичних питань білету та тестових завдань, а також розв'язання задачі, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови правильного розкриття питань, але у тестах є невірні відповіді.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Структурна будова та класифікація фінансових систем зарубіжних країн.
2. Загальна характеристика та роль державних бюджетів у зарубіжних країнах.
3. Територіальні фінанси та види регіональних бюджетно-податкових систем зарубіжних країн.
4. Державний кредит і державний борг у зарубіжних країнах.
5. Спеціальні фонди в зарубіжних країнах: види та роль.
6. Глобалізація у сучасній світовій економіці: суть, передумови виникнення, позитивні та негативні наслідки глобалізації.
7. Загальні та спеціальні органи управління фінансами в зарубіжних країнах.
8. Структура доходів і витрат державних бюджетів у зарубіжних країнах.
9. Особливості бюджетного процесу та бюджетного року в зарубіжних країнах.
10. Особливості бюджетного устрою в Україні та інших країнах.
11. Економічна природа місцевих фінансів, їх роль у розвитку бюджетних систем зарубіжних держав.
12. Місцеві податки та збори в зарубіжних країнах.
13. Склад і структура доходів і видатків місцевих бюджетів у зарубіжних країнах.
14. Бюджетний федералізм і бюджетний унітаризм як форми організації міжбюджетних відносин. Документи міжнародного значення про місцеве самоврядування.
15. Фіскальні дисбаланси та фінансове вирівнювання в Україні та за кордоном.
16. Класичні та сучасні принципи оподаткування. Податкова політика зарубіжних країн: тенденції та проблеми розвитку.
17. Класифікація та основні риси сучасних податкових систем.
18. Суть подвійного оподаткування та механізми його зменшення або усунення.
19. Види договорів про усунення подвійного оподаткування, їх позитиви та недоліки.
20. Поняття офшорних зон і офшорних компаній. Класифікація офшорних компаній.
21. Державний устрій та структурна будова фінансової системи США.
22. Державний бюджет США, склад і структура його доходів і видатків. Бюджетний дефіцит і державний борг США.
23. Бюджетний процес і державний фінансовий контроль у США.
24. Фінанси місцевих органів влади та міжбюджетні відносини у США.
25. Фінансова інфраструктура США. Тенденції та проблеми фінансової системи США.
26. Суть корпоративної ринкової економіки Японії. Джерела стрімкого економічного зростання.
27. Державний устрій та бюджетна система Японії. Тенденції та проблеми розвитку

фінансової системи Японії.

28. Державний бюджет Японії, склад і структура його доходів і видатків. Бюджетний дефіцит і державний борг Японії.

29. Бюджетний процес і державний фінансовий контроль у Японії.

30. Бюджети місцевих органів влади та фінансове вирівнювання в Японії.

31. Державний устрій та фінансова система Великої Британії. Тенденції та проблеми розвитку фінансової системи Великої Британії.

32. Державний бюджет Великої Британії, склад і структура його доходів і видатків. Бюджетний дефіцит і державний борг Великої Британії.

33. Бюджетний процес і державний фінансовий контроль у Великій Британії.

34. Місце ФРН у світовій економіці й особливості національної економічної моделі. Політика ФРН у Європейському Союзі.

35. Державний устрій та фінансова система Німеччини. Тенденції та проблеми розвитку фінансової системи Німеччини.

36. Бюджетний процес у Німеччині. Бюджетний дефіцит і державний борг Німеччини.

37. Податкова система ФРН.

38. Міжбюджетні відносини та фінансове вирівнювання у ФРН.

39. Державний устрій та фінансова система Франції. Особливості національної економічної моделі.

40. Бюджетний процес у Франції. Бюджетний дефіцит і державний борг Франції.

41. Податкова система Франції. Державний податковий контроль у Франції.

42. Фінанси місцевих органів влади та фінансове вирівнювання у Франції.

43. Специфіка соціально-економічного розвитку й економічна роль держави у Скандинавських країнах.

44. Поняття «шведська модель», державний устрій та бюджетна система Швеції.

45. Державний бюджет Швеції, склад і структура його доходів і видатків. Податковий контроль.

46. Податкові системи Скандинавських країн.

47. Фінансове вирівнювання у Швеції.

48. Етапи економічної інтеграції в Європі. Фінансова політика у контексті поглиблення європейської інтеграції.

49. Валютно-фінансова конвергенція й особливості організації фінансів Європейського Союзу.

50. Основні інституції Європейського Союзу, їх роль у формуванні єдиної фінансової політики.

51. Організація, структура та динаміка бюджету Європейського Союзу.

52. Бюджетна стратегія та бюджетний процес Європейського Союзу.

53. Принципи організації оподаткування в Європейському Союзі, напрямки гармонізації податкового законодавства.

54. Валютна інтеграція. Спільна валютна політика та запровадження євро. Розвиток єврозони на сучасному етапі.

55. Актуальні проблеми та перспективи розвитку Європейського Союзу. Боргова криза та напрями її подолання.

Зарахування результатів неформальної освіти

Результати неформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці навчальної дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн», згідно діючого в Університеті «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у системі формальної освіти)ЧНУ», можуть бути зараховані при виконанні студентами поточного та підсумкового контролю.

Рекомендована література

Основна література:

1. Європейська хартія місцевого самоврядування. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036
2. Карлін М. І., Проць Н. В. Фінанси зарубіжних країн: конспект лекцій для студентів заочної форми навчання за скороченою формою навчання. Луцьк: Вежа-друк, 2022. 103 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21444/3/karlin_proc_2022.pdf
3. Савастеева О.М. Фінансові системи зарубіжних країн : навчальний посібник. / Савастеева О.М. К.: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 177 с. URL: http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/26036/1/Posibnik_Savasteeva.pdf
4. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн». Запоріжжя, 2022-2023 рік. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1128793/mod_resource/content/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf
5. Миргородська Л.О. Фінансові системи зарубіжних країн: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2008. 320 с
6. Фінансові системи зарубіжних країн : навч посіб /Ю. М. Руденко, В. В. Токар. К. : КНЕУ, 2010. 348 с.
7. Обушний С.М. Методичні рекомендації до вивчення курсу «Фінансові системи зарубіжних країн» К.: Видавництво «Університет» Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. 20 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/7715/1/S_Obushnyy_FSZK_IS.pdf
8. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн». Запоріжжя, 2022-2023 рік. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1128793/mod_resource/content/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf
9. Руденко Ю. М. Фінансові системи зарубіжних країн: аналітичні вправи, практикум / Ю. М. Руденко, В. В. Токар. К. : КНЕУ, 2013. 217 с.
10. Ткачук А., Агранофф Р., Браун Т. Місьцеве самоврядування: світовий та український досвід: Посібник. Програма сприяння парламентам України. К.: Заповіт, 1997. 186 с.
11. Зайчикова В.В. Місьцеві фінанси України та європейських країн / В.В. Зайчикова. К.: НДФІ, 2007. 299 с.
12. Економічний і монетарний союз Європейського Союзу - <http://uk.wikipedia.org/>
13. Європейська валютна система. Монетарна інтеграція ЄС - <http://pidruchniki.com/>

Додаткова (Допоміжна):

1. Фінансові системи зарубіжних країн : навчальний посібник. / Савастеева О.М. К.: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 177 с. URL: http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/26036/1/Posibnik_Savasteeva.pdf
2. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн». Запоріжжя, 2022-2023 рік. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1128793/mod_resource/content/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf

3. Допомога міжнародних фінансових інститутів Україні. К.: НІСД. 2023. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/dopomoha-mizhnarodnykh-finansovykh-instytutiv-ukrayini-lypen-2023-roku>
4. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання-Прес, 2003. 523 с.
5. Грицяк І.А. Право та інституції Європейського Союзу: Навч. посіб. К.: К.І.С., 2004. 260 с.
6. Карлін М.І. Фінанси України та сусідніх держав: Навч. посіб. К.: Знання, 2007. 589 с. (Вища освіта XXI століття).
7. Мусис Н. Усе про спільні політики Європейського Союзу: Пер. з англ. К.:К.І.С., 2005. 466 с.
8. Фінанси: Підручник / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. К.: Знання, 2008. 611 с.
9. Шнирков О.І., Кузнецов О.В., Кульпінський С.В. Європейський валютний союз: Навч. посібник. К., 2001

Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Open budget. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua/>
2. Місцеві бюджети. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/local-budgets>
3. Державна казначейська служба України – <http://www.treasury.gov.ua>
4. Державна податкова служба України - <https://tax.gov.ua/>
5. Державна служба фінансового моніторингу України - <https://fiu.gov.ua/>
6. Державна статистична служба України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>
8. Місцеві бюджети. Open budget. URL: <https://openbudget.gov.ua/local-budget?id=26400100000>
9. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України - <https://www.nssmc.gov.ua/>
10. Рахункова палата України – <https://rp.gov.ua/home/>

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

1. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй — <http://unstats.un.org/>
2. Європейський банк реконструкції і розвитку — <http://www.ebrd.com/>
3. Європейський інвестиційний банк — <http://www.eib.org/>
4. Міжнародна асоціація зі статистики (IAOS) — <http://isi.cbs.nl/>
5. Міжнародний інститут статистики (ISI) — <http://isi.cbs.nl/>
6. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD) <http://www.oecd.org/>
7. Статистичний офіс Європейської співдружності — <http://europa.eu.int/>

Офіційні сайти науково-дослідних інститутів і центрів, пошукових систем:

1. Бюджет України: статистичні дані. Ціна держави. URL: <http://cost.ua/budget/revenue/>
2. Електронна бібліотека – www.lib.com.ua
3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
4. Національна парламентська бібліотека – www.alpha.rada.kiev.ua

Політика академічної доброчесності

Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

При вивченні даної навчальної дисципліни потрібно дотримуватися правил академічної доброчесності, викладених у наступних документах:

- 1) Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.
- 2) Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.
- 3) Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.